

Fritt frem for mer gift i frukt, grønt og enkelte kjøttprodukter.

EU øker nå grenseverdiene for innhold av gift etter sprøytemidler i frukt, grønt og en lang rekke kjøttprodukter, og Norge følger dessverre etter.

Dette er helsemessig uforsvarlig, sier eksperter på miljøgifter.

Skandalebestemmelse i EU:

I de matvarer som selges i Europa i dag, finnes det rester av totalt 349 ulike sprøytemidler, og heretter blir det slik at lovverket i det landet som er minst strengt, skal bli gjeldende standard for hele EU.

En stor skandale, sier eksperter på miljøgifter og helseforskere.

I tillegg til forurensning i miljøet, kan mange av de kjemiske sprøytemidler også føre til både kreft og fosterskade.

Det er nå foretatt en omfattende sammenlikning av nye og gamle grenseverdier i EU-systemet og grenseverdiene øker dramatisk for 36 mye brukte sprøytemidler.

- At norske myndigheter godtar nye grenseverdier i maten er et brudd med den gyldne regelen om å være føre var. Dette er helt galt og helsemessig uforsvarlig, sier bl.a. helseforsker Jon Øyvind Odland, professor i samfunnsmedisin ved Universitetet i Tromsø og ekspert på miljøgifter.

Cocktail-effekt:

Professor Odland mener det er helt vanvittig å fastsette grenseverdiene etter laboratorieundersøkelser av enkeltprodukter.

- Moderne forskning på helsevirkningene av miljøgifter fokuserer stadig mer på den såkalte cocktail-effekten. Eksponeringen man får fra flere stoffer samtidig, gir en helt annen virkning enn stoffene enkeltvis, sier han.

Blanding av sprøytemidler er hormonforstyrrende, og selv om hvert enkelt stoff i seg selv ikke er over faregrensen, kjenner man ikke til hva sprøytemidlene kan medføre av helseskader i kombinasjon med hverandre.

Å øke grenseverdiene for sprøytemidler, kan derfor lett bli en tidsinnstilt bombe.

Et par eksempler på økte grenseverdier for sprøytemidler:

Grensene for restmengde av det relativt nye soppmiddelet "ametoctradin" øker med over 500 %. Dette sprøytemiddelet brukes blant annet på druer, epler, pærer, jordbær, bringebær, tomater, paprika og slangeagurk, og man kjenner ennå ikke til hvilken langtidseffekt dette soppmidlet har for vår helse.

Maksimal grenseverdi for flere insektsmidler i gruppen "neonikotinoider" øker med over 300 %. De siste årene er milliarder av honningbier blitt borte på mystisk vis over hele verden og forskere på sprøytemidler mener at "neonikotinoidene" er årsaken. Selv om frykten for disse sprøytemidlene har medført at Tyskland, Frankrike, Italia og Slovenia har nedlagt totalforbud - benyttes sprøytemidlene fremdeles i Norge.

Alarm om giftig frukt og grønt:

Stadig mer frukt og grønt som selges i EU inneholder skremmende høye doser av helseskadelige sprøytemidler.

Det tyske direktoratet for matvaresikkerhet har nylig tatt en lang rekke prøver av frukt og grønt i tyske butikker (produkter som også selges i norske matvarekjeder). Prøvene er nå analysert og resultatet er foruroligende.

- Det viste seg at hele ni prosent av frukt og grønnsaker inneholdt skremmende høye doser av farlige giftstoffer.
- Jordbær, bringebær, druer, epler, gulrøtter, pærer, rucola, rips og urter var de sortene med størst mengde helseskadelige rester av sprøytemidler.
- Den ble påvist rester av hele 59 forskjellige sprøytemidler som alle er forbudt etter tysk lov.
- 21 av disse stoffene er forbudt i hele EU og tre firedeler av dem går for å være meget farlige for helsa.

NB!

Mesteparten av frukten og grønnsakene som importeres til Norge kommer fra de samme produsentene som også selger på EU-markedet.

Stikkprøver fra Mattilsynet viser uforsvarlig høye overskridelser:

- Også våre stikkprøvekontroller her i Norge viser at en stor mengde av både importerte og norskproduserte varer inneholder alt for store mengder av helseskadelige giftrester fra plantevernmidler, sier seksjonssjef Terje Røyneberg i Mattilsynet.

Iflg. Mattilsynet er det også påvist giftrester fra sprøytemidler i over halvparten av såkalt "frisk norskprodusert" frukt og grønt.

I en test som omfatter frukt og grønt, og som ble foretatt i tilfeldige valgte matvarekjeder i Norge, fant Mattilsynet "akutt helsefarlige" plantevernmidler i auberginer, bønner, bladkål, bladsalat, druer, epler, pærer, jordbær og mango.

Mattilsynet tok i alt 61 stikkprøver, hvor hele 26 av prøvene (43 prosent) viste uforsvarlig høye overskridelser av grenseverdier for rester av sprøytemiddel (plantevernmidler).

En del av disse stoffene er svært giftige, for eksempel "dimetoat". I et parti bønner, ble det funnet 0,80 milligram pr. kilo. Den tillatte verdien for dimetoat er 0,02 milligram pr. kilo.

"Økologisk" var sprøytet:

I to økologiske prøver, henholdsvis appelsiner fra Spania og sitroner fra Italia, ble det funnet rester av plantevernmidler som ikke er tillat brukt i økologisk produksjon.

Grønnsaksdyrkere manipulerer med sprøytingen:

Generelt inneholder frukt og grønt man kjøper i dagligvarebutikkene langt mer sprøytemidler enn det tillatte og eksperter på miljøgifter hevder at grønnsaksdyrkere manipulerer med sprøytingen slik at den ikke blir oppdaget i kontroller.

- Mange produsenter som er storforbrukere av sprøytemidler prøver å ligge foran det som fanges opp av kontrollsystemet, hevder grønnsakseksperter Thomas Holz ved Norsk Landbruksrådgiving. I praksis mener han dette fører til regelrett forgiftning via grønnsaker.

Også Reidar Andestad, daglig leder i den norske fellesorganisasjonen for økologisk produksjon og forbruk (Oikos), hevder at det foregår en mildt sagt uheldig manipulering med bruken av giftstoffer.

- Det som ofte skjer på produsentmøter i flere EU-land (inkludert Norge), er at man blir enige om hvor hyppig det skal sprøytes, og hvilke midler man bruker samtidig eller separat, på en slik måte at det ikke slår ut i de kontrollene mattilsynsmyndighetene gjennomfører.

- Mengden av sprøytemidler økes, men dette fanges ikke opp i kontrollene, sier Andestad.

Snittsprøyting av norske produkter:

Iflg. rapporter fra Mattilsynet blir følgende norske produkter gjennomsnittlig sprøytet:

- Norske epler: 7,2 ganger i vekstsesongen.
- Norske jordbær: 6,3 ganger i vekstsesongen.
- Norske poteter: 5,7 ganger i vekstsesongen.
- Norske gulrøtter: 4,8 ganger i vekstsesongen.

Frukt og grønnsaker blir nå datomerket i Danmark:

Forbrukerrådet i Danmark har bedt om at det snarest innføres datomerking av frukt og grønt, som kan informere forbrukerne om når varene er høstet, mens Norge er avventende.

Utspillet fra Forbrukerrådet i Danmark kom etter nyheten om at en stor andel av frukt og grønt som selges i danske butikker faktisk var nærmere ett år gamle - grunnet sprøytemidler.

Bransjens krav til fortjeneste ved hjelp av lang holdbarhet på produktene grunnet sprøytemidler - fører ikke bare til at produktene mister det aller meste av sin originale smak, men er også meget skadelig for vår helse, sier det danske Forbrukerrådet.

Mattilsynet i Norge har redusert antall stikkprøvekontroller:

Dessverre kan seksjonssjef Terje Røyneberg i Mattilsynet bekrefte at antallet stikkprøvekontroller de gjennomfører i norske dagligvarebutikker har gått ned de siste åra - på grunn av økte analysekostnader.

Det store spørsmålet er således:

Hvor sikre kan vi forbrukerne være på at maten vi kjøper i norske dagligvarebutikker ikke er skadelig for vår helse?